

ÖRKÉNY István

EGYPERCES NOVELLÁK

magyarról franciára fordította PASTEUR Jean-Louis

Első kiadás : 1968
Fordítás : 2017

István ÖRKÉNY

NOUVELLES-MINUTE

traduites du hongrois en français par Jean-Louis PASTEUR

Première édition : 1968
Traduction : 2017

ÁLLAPOTOK

NINCS SEMMI ÚJSÁG

Egyik délután a budapesti köztemető 27. parcellájának 14. sírhelyén nagy robajjal feldőlt a közel hárommázsás gránitobeliszk. Rögtön utána kettényílt a sír, és föltámadt az ott nyugvó halott, név szerint Hajduska Mihályné született Nobel Stefánia (1827-1848).

Az obeliszkre idő koptatta betűkkel rá volt vésve a férje neve is; ő azonban, nem tudni, miért, nem támadt föl.

A borongós időjárás miatt csak kevesen tartózkodtak a temetőben, de akik meghallották a robajlást, odagyültek. Addigra a fiatalasszony már leverte magáról a göröngyöket, fésűt kért kölcsön, megfésülködött.

Egy gyászfátyolos nénike megkérdezte, hogy érzi magát.

Köszöni, jól, mondta Hajduskáné.

Nem szomjas-e, érdeklődött egy taxisofőr.

Most nem vágyik inni, válaszolta a volt halott.

Amilyen pocsék ez a pesti víz, jegyezte meg a sofőr, neki se volna kedve inni.

Hogy mi baja a pesti víznek, kérdezte Hajduskáné.

Klórozzák.

SITUATIONS

RIEN DE NEUF AUX NOUVELLES

Un après-midi, sur la 14ème concession de la 27ème parcelle du cimetière communal de Budapest, se renversa avec grand fracas l'obélisque de granit, qui pesait près de trois quintaux. Immédiatement après, le tombeau s'ouvrit en deux et la morte qui reposait là ressuscita. Elle avait nom Stefánia née Nobel épouse de Mihály Hadjuska (1827-1849).

Sur l'obélisque, en lettres usées par le temps, était aussi gravé le nom de son mari ; lui néanmoins ne pouvait le savoir car il ne ressuscita pas.

En raison du temps maussade, très peu de gens s'étaient attardés dans le cimetière, mais ceux qui entendirent le bruit de l'écroulement accoururent sur les lieux. Entretemps déjà, la jeune femme avait secoué la terre de sa toilette, avait emprunté un peigne, s'était coiffée.

Une petite vieille en voile de deuil lui demanda comment elle se sentait.

Bien, merci, dit Madame Hadjuska.

N'avait-t-elle pas soif, s'enquit un chauffeur de taxi.

Elle ne souhaitait pas boire maintenant, fut la réponse de l'ex-défunte.

Infecte comme est l'eau de Pest, remarqua le chauffeur, il n'aurait pas envie de boire non plus.

Qu'est-ce qu'elle a, l'eau de Pest ?, demanda Madame Hadjuska.

On la chlore.

Klórozni klórozzák, helyeselt Apostol Barannikov bolgár virágkertész, aki a temetőkapuban virágokat árult. Ezért ő esővízzel kénytelen locsolni kényesebb palántáit.

Valaki azt mondta, hogy ma már az egész világon klórozzák a vizet.

Itt a beszélgetés elakadt.

Hát mi újság még, érdeklődött a fiatalasszony.

Nincs semmi különös, mondták neki.

Megint csönd lett. Ekkor eleredt az eső.

- Nem fog maga megázni? - kérdezte a föltámadottat Deutsch Dezső horgászbot-készítő kisiparos.

Nem számít, mondta, Hajduskáné. Ő direkt szereti az esőt.

Az attól függ, milyen az az eső, jegyezte meg a néni.

Ő erről a langyos, nyári esőről beszél, közölte Hajduskáné.

Hogy neki viszont semmilyen eső se kell, mondta Apostol Barannikov, mert elriasztja a látogatókat a temetőből.

Hogy ezt ő nagyon meg tudja érteni, helyeselt a horgászbot-készítő kisiparos.

Most hosszabb szünet állt be a társalgásban.

- Hát meséljenek már valamit! - nézett rájuk a föltámadott.

- Mit meséljünk? - mondta az öreg néni. - Nincs nekünk annyi mesélnivalónk.

- Nem történt a szabadságharc óta semmi?

Pour la chlorer, on la chlore, renchérit l'horticulteur bulgare Apostol Barannikov, qui vendait des fleurs au portail du cimetière. C'est ce qui l'obligeait à arroser avec de l'eau de pluie ses plantes les plus sensibles.

Quelqu'un dit que désormais on chlorait l'eau dans le monde entier.

Ici la conversation s'interrompt.

Eh bien, qu'y a-t-il encore aux nouvelles, s'enquit la jeune femme.

Rien de particulier, lui dit-on.

De nouveau le silence se fit. C'est alors qu'il commença à pleuvoir

- Vous n'allez pas vous tremper ? demanda à la ressuscitée le fabricant artisanal de cannes à pêche Dezső Deutsch.

Cela ne fait rien, dit Madame Hadjuska. Elle adorait la pluie.

Ça dépend de quelle pluie il s'agit, observa la petite vieille.

Elle parlait de la tiède pluie estivale, précisa Madame Hadjuska.

Lui en revanche ne voulait d'aucune sorte de pluie, dit Apostol Barannikov, car elle faisait fuir du cimetière les visiteurs.

Voilà quelque chose qu'il pouvait tout à fait comprendre, acquiesça le fabricant artisanal de cannes à pêche.

A présent un silence plus long suspendit la causerie.

- Allez, racontez-moi donc quelque chose ! - la ressuscitée les fixait du regard.

- Que raconterions-nous ? dit la petite vieille. Nous n'avons rien qui mérite d'être raconté.

- Ne s'est-il rien passé depuis la guerre d'indépendance¹ ?

---

¹ Guerre par laquelle les Hongrois tentèrent sans succès de se libérer du joug autrichien : 14 mars 1848- 2 octobre 1849.

- Mindig történik valami - legyintett a kisiparos. - De ahogy a német mondja: Selten kommt etwas Besseres nach.

- Ez van! - tette hozzá a taxisofőr, és minthogy csak fuvart szeretett volna fogni, csalódottan viaszasétált az autójához.

Hallgattak. A föltámadott lenézett a gödörbe, mely fölött nem zárult össze a föld. Várt még egy kicsit, de látva, hogy mindenki kifogyott a szóból, elköszönt a körülállóktól.

- A viszontlátásra - mondta, és leereszkedett a gödörbe.

A horgászbót-készítő kisiparos, hogy el ne csússzon a sáros agyagon, előzékenyen a kezét nyújtotta neki.

- Minden jót! - szólt le a fiatalasszonynak.

- Mi történt? - kérdezte tőlük a bejáratnál a taxisofőr. - Csak nem mászott vissza a sírba?

- De visszamászott - csóválta a fejét a nénike. - Pedig milyen jól eldiskuráltunk.

- Il se passe toujours quelque chose - l'artisan fit un geste de résignation. - Mais, comme on dit en allemand : Selten kommt etwas Besseres nach.²

- C'est juste, ajouta le chauffeur de taxi et, comme il avait seulement caressé l'espoir de charger un client, il retourna à sa voiture d'un air déçu.

On se tut. La ressuscitée plongea son regard dans la fosse, au-dessus de laquelle le sol ne s'était pas refermé. Elle attendit encore un peu, puis voyant que personne ne trouvait plus rien à dire, elle prit congé de l'assistance.

- Au revoir - dit-elle, et elle descendit dans la fosse.

Le fabricant artisanal de cannes à pêche, craignant qu'elle ne dérape dans la glaise boueuse, lui tendit la main avec obligeance.

- Bonne continuation ! - furent les mots descendants de la jeune femme.

- Que s'est-il passé leur demanda le chauffeur de taxi depuis l'entrée. - Elle n'est tout de même pas retournée dans la tombe ?

- Si, elle est retournée - la petite vieille hochla la tête. - Mais quel bon moment nous avons passé à discuter !

---

² *En allemand dans le texte* : Il vient rarement après coup quelque chose de meilleur.